

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/104/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200647
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1012200647.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci žalobcu: O. E., bytom G. XXXX/X, M., zastúpeného advokátkou JUDr. Alenou Arbetovou, Nám. Sv. Martina 3A, Holíč proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, Vajanského 2, Trnava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OP2-2012/001058/TMV zo dňa 20. februára 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/134/2012-37 zo dňa 29. januára 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 2S/134/2012-61 zo dňa 01. augusta 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/134/2012-37 zo dňa 29. januára 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 2S/134/2012-61 zo dňa 01. augusta 2014, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 2S/134/2012-37 zo dňa 29. januára 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 2S/134/2012-61 zo dňa 01. augusta 2014, podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.") zamietol žalobu a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Žalobca sa žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. SVS-OP2-2012/001058/TMV zo dňa 20. februára 2012, ktorým bolo odvolanie žalobcu zamietnuté a potvrdené rozhodnutie Obvodného úradu Senica, odboru všeobecnej vnútornej správy č. ObÚ-SE-OVVS-B-2011/00479/P-493/11-ST zo dňa 25. októbra 2011, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch", „ZOP"), za čo mu podľa § 11 ods. 1 písm. a/ bolo uložené pokarhanie povinnosť uhradiť štátu trovy konania, a ktorého sa mal dopustiť tým, že sa dňa 20. augusta 2011 v čase okolo 18:15 hod. v obci M. na ul. G. pred domom č.

XXXX/X hrubo správal voči O. D. a to tak, že ho chcel udrieť a taktiež voči svojej manželke O. E., ktorej povedal „zamkni sa, lebo ti rozbijem p...“, čím úmyselne narušil občianske spolunažívanie iným hrubým správaním a vyhrážaním sa ujmu na zdraví.

Krajský súd v Bratislave preskúmal rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Krajský súd z obsahu spisu zistil, že dňa 26. augusta 2011 podala O. E. na Obvodnom oddelení PZ I. oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa mal dňa 20. augusta 2011 dopustiť žalobca. V ten istý deň podal k veci vysvetlenie O. D. a následne dňa 08. septembra 2011 aj žalobca. Policajný orgán vec predložil na priestupkové konanie, ktoré sa uskutočnilo pred Obvodným úradom Senica, odborom všeobecnej správy. Uvedený orgán dňa 25. októbra 2011 vypočul svedka O. D., O. E. a žalobcu a v ten istý deň vyhlásil rozhodnutie, ktorým na opísanom skutkovom základe uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ ZOP a uložil mu ako sankciu pokarhanie a tiež povinnosť uhradiť štátu trovy priestupkového konania.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré žalovaný rozhodnutím č. SVS-OP2-2012/001058/TMV zo dňa 20. februára 2012 zamietol a rozhodnutie Obvodného úradu Senica zo dňa 25. októbra 2011 potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že spáchanie priestupku žalobcom mal za preukázané jeho čiastočným priznaním na ústnom pojednávaní, kde uviedol, že chcel udrieť O. D.. Úmyselné konanie zo strany žalobcu potvrdili výpovede svedkov O. E. a O. D., ktorými mal žalovaný za preukázané aj vyhrážanie sa ujmu na zdraví voči O. E.. K námietke žalobcu o porušení jeho práva byť prítomný pri výsluchu svedkov žalovaný uviedol, že žalobca bol oboznámený so všetkými skutočnosťami zistenými v konaní a nežiadal o ich doplnenie. Poukázal tiež na to, že žalobca so svojim právnym zástupcom odmietli prizvanie svedkyne O. E. do pojednávacej miestnosti. Drobné nezrovnalosti vo výpovediach svedkov týkajúce sa skutkového stavu považoval žalovaný za irelevantné, pričom konštatoval, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne argumenty alebo dôkazy, ktoré by mali závažný vplyv na zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia.

Krajský súd uviedol, že vzhľadom na obsah administratívneho spisu a nesporné tvrdenia účastníkov možno konštatovať, že právo žalobcu byť prítomný pri výsluchu svedkov O. E. a O. D. bolo postupom správneho orgánu prvého stupňa porušené. Svedecké výpovede uvedených svedkov vzali správne orgány oboch stupňov za podklad pre rozhodnutie o priestupku, pričom obaja svedkovia usvedčili žalobcu z pokusu o napadnutie svedka O. D. a z vulgárneho správania sa žalobcu voči svojej manželke-svedkyne O. E.. Krajský súd teda konštatoval, že postup správneho orgánu prvého stupňa pri ústnom pojednávaní nezodpovedal zákonu, pretože predmetné výsluchy svedkov sa mali vykonávať za prítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí sa na ústne prejednanie priestupku riadne dostavili. Napriek tomu, krajský súd uviedol, že aj keď došlo k uvedenej vade v správnom konaní, je potrebné zdôrazniť, že žalobca mal možnosť sa k obojm svedeckým dôkazom vyjadriť ústne pred správnym orgánom, pričom po vykonaní výsluchu svedkyne O. E. mu bolo umožnené klásť svedkyňi otázky a uplatniť voči jej svedeckej výpovedi vecné námietky. Žalobca svoje právo vyjadriť sa k uvedeným svedeckým výpovediam využil, nenavrhol však žiadne ďalšie dôkazy a s výnimkou popretia verbálnych útokov na svoju manželku O. E. neponúkol správnomu orgánu také tvrdenia, ktoré by boli v zásadnom rozpore s výpoveďami uvedených svedkov či inak spochybňovali opísané skutkové zistenia.

Na záver krajský súd uviedol, že procesné právo obvineného z priestupku, najmä právo na riadnu obhajobu, je jedným z nástrojov na riadne zistenie skutočného stavu a čo najúplnejšie poznanie všetkých skutkových okolností týkajúcich sa prejednávaného priestupku. Právo byť prítomný pri výsluchoch svedkov a klásť im otázky však nie je právom samoučelným a má slúžiť predovšetkým uvedenému cieľu. Súd bol toho názoru, že porušenie tohto práva môže byť dôvodom na zrušenie rozhodnutí iba za predpokladu, že by takýto nezákonný postup správneho orgánu mohol mať za následok nezákonnosť vydaného rozhodnutia. Žalobca v podanom odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu ani v žalobe nevysvetli, ako by mohla jeho prítomnosť pri výsluchu uvedených svedkov ovplyvniť dôkaznú situáciu, aké skutočnosti mohli byť takto vykonanými dôkazmi preukázané, prípadne spochybnené a ako by sa

takéto tvrdenia mohli premietnuť do rozhodnutia o priestupku. Keďže žalobca žiadne takéto tvrdenia neprezentoval pred správnym orgánom a ani pred súdom, súd dospel k záveru, že s ohľadom na presvedčivosť svedeckých výpovedí a doterajšie tvrdenia žalobcu by porušenie jeho práva zúčastniť sa výsluchu svedkov na ústnom pojednávaní nemohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia o priestupku. Prihliadol pritom aj na nižšiu závažnosť protiprávneho konania žalobcu.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že rozhodnutie žalovaného na základe nezákonných dôkazov je spochybiteľné. V prípade svedka O. D. nemal možnosť ani položiť mu otázku. Pokiaľ ide o svedkyňu O. E., právny zástupca nemal potrebu klásť jej otázky, nakoľko existovala možnosť, že správny orgán mohol naviesť svedka ako má vypovedať. Poukázal na rozhodnutie NS SR, sp. zn. ITo/97/2009, podľa ktorého ak má svedecká výpoveď slúžiť ako jediný dôkaz preukazujúci vinu, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, zrozumiteľný, logický, presvedčivý a vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybiteľný. Podľa jeho názoru malo byť konanie v časti vyhrážania a nadávok zastavené. Jediným dôkazom preukazujúcim jeho údajnú vinu je nezákonným spôsobom získaná výpoveď bývalej manželky a jej priateľa. Hoci uviedol, že O. D. chcel udrieť, ale ten sa uhol, nemá za to, že ide o naplnenie skutkovej podstaty priestupku. S O. D. išlo o vzájomný konflikt a on sa iba bránil. To, že ho chcel udrieť bolo vyprovokované situáciou, potom, ako sa O. D. bez jeho dovolenia nachádzal v predmete jeho vlastníctva, slovne ho napadol a došlo k vzájomnému odtlačaniu a konfliktu. Vzhľadom na objektívne dôvody z jeho strany nešlo o vymykanie z ustálených noriem občianskeho spolunažívania a teda v tomto prípade ide o minimálny základ objektu skutkovej podstaty uvedeného priestupku. Uviedol, že jeho správanie bolo až reakciou na konanie O. D. a pritom ten nebol ani obvinený. Má za to, že z jeho strany neprišlo k naplneniu skutkovej podstaty uvedeného priestupku a teda správny orgán mal postupovať v zmysle zásady *in dubio pro reo*.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Najvyšší súd prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a súčasne odkazuje na jeho podrobné dôvody vo vzťahu ku všetkým dôvodom podaného odvolania, s ktorými sa krajský súd náležite po stránke skutkovej aj právnej vysporiadal a odvolací súd nevidí dôvod na zopakovanie vecne správnych dôvodov rozsudku krajského súdu.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd len dopĺňa dôvody prvostupňového rozsudku nasledovne:

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SVS-OP2-2012/001058/TMV z 20. februára 2011, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie Obvodného úradu Senica, odboru všeobecnej vnútornej správy č. ObÚ-SE-OVVS-B-2011/00479/P-493/11-ST zo dňa 25. októbra 2011 potvrdil. Medzi účastníkmi bola sporná otázka, či sa žalobca dopustil skutku uvedeného v napadnutom rozhodnutí, z ktorého bol uznaný vinným.

Slovenská republika je viazaná Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len "Dohovor"), to znamená, že v Slovenskej republike má každá fyzická a právnická osoba zaručené právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru. Súčasťou práva na spravodlivý proces je právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré subsumuje základné súdno-procesné princípy. Tieto princípy sa vzťahujú aj na konanie správne. Princípmi spravodlivého súdneho konania sú najmä princíp „rovnosti zbraní“, „kontradiktornosť súdneho konania“, „právo osobnej prítomnosti na konaní“ a „zákaz diskriminácie vlastnej osoby“.

Uvedené princípy sú aj súčasťou zákonnej úpravy priestupkového konania, ktorá je obsiahnutá v zákone

o priestupkoch a subsidiárne v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Správne orgány musia v konaní a pri rozhodovaní dodržiavať najmä základné zásady správneho konania (§ 3 správneho poriadku), ustanovenie správneho poriadku týkajúce sa zisťovania podkladov pre rozhodnutie (§ 32 a nasl. správneho poriadku) ako aj ustanovenia správneho poriadku zakotvujúce finálne štádium správneho konania, t.j. vydanie rozhodnutia (§ 46 a nasl. správneho poriadku).

V ustanovení § 3 správneho poriadku sú zakotvené základné zásady správneho konania. Jednou z nich je zásada zákonnosti (§ 3 ods. 1). Z uvedenej zásady vyplýva, že správne orgány sú v konaní a pri rozhodovaní povinné postupovať v súlade s Ústavou SR, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi. V neposlednom rade sú povinné prihliadať aj na obsah medzinárodných zmlúv, ktoré v súlade s čl. 7 Ústavy SR majú prednosť pred zákonmi.

Ďalšou základnou zásadou správneho konania je zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Táto zásada je zakotvená nielen v § 3 ods. 4 správneho poriadku, ale je premietnutá aj v jeho ďalších ustanoveniach (§ 32 ods. 1, § 46, § 47 ods. 3). Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia). Správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia).

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Zákon o priestupkoch v ustanovení § 73 ods. 2 zakotvuje základné procesné práva a povinnosti obvineného z priestupku. V porovnaní so všeobecným správnym konaním, ktoré je upravené v správnom poriadku, poskytuje obvinenému z priestupku širší okruh procesných práv. Predovšetkým ustanovuje zásadu prezumpcie neviny obvineného z priestupku. Obvinený z priestupku má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu ako aj k dôkazom, uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, podávať návrhy a opravné prostriedky. K výpovedi ani k priznaniu nemôže byť donucovaný. Realizácia zásady prezumpcie neviny znamená, že správny orgán je povinný dokázať vinu obvineného z priestupku a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech obvineného z priestupku (in dubio pro reo).

Správny orgán sa pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel.

Na objasnenie a sankcionovanie priestupku musia byť obligatórne naplnené a zistené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku- subjekt, subjektívna stránka, objekt a objektívna stránka (kumulatívne). V prípade, že by čo i len jeden znak skutkovej podstaty nebol objasnený, nemožno hovoriť o priestupku. Ak pri niektorej časti skutkovej podstaty existujú pochybnosti o jej existencii a nebola preukázaná nado všetku pochybnosť, uplatní sa zásada in dubio pro reo - v pochybnostiach v prospech obvineného. V predmetnej veci aj podľa názoru odvolacieho súdu bol presne a nado všetku pochybnosť zistený skutkový stav, ktorý viedol k objasneniu priestupku a jeho skutkovej podstaty.

Odvolací súd konštatuje, že žalobca zistený skutkový stav nespochybnil, dokonca svoje vedomé správanie vo výpovedi priznal. Jeho námietka, že iniciátorom konfliktu bol samotný svedok, neobstojí, nakoľko mal možnosť riešiť vzniknutý konflikt zákonnými prostriedkami a nie neprimeraným konaním.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že správne orgány aj napriek procesnému pochybeniu (neprítomnosť obvineného na výsluchu svedkov) vykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, bol dostatočne zistený a preukázaný skutkový stav, ktorý dostatočne odôvodňuje záver, že skutok sa stal a je priestupkom podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Prítom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca v odvolacom konaní nemal úspech a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.